

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **V. M.**, zast. JUDr. Marií Cílnkovou, advokátkou, se sídlem Bolzanova 1, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 14. 11. 2008, č. j. 48 Az 81/2008 - 15,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Zástupkyni žalobce JUDr. Marii Cílnkové, advokátce, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 2856 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Praze usnesením ze dne 14. 11. 2008, č. j. 48 Az 81/2008 - 15, zastavil řízení o žalobě žalobce proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-77/LE-BE03-BE07-2008, ze dne 25. 1. 2008, rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, a ustanovené zástupkyni žalobce přiznal odměnu. Uvedeným rozhodnutím žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

V odůvodnění svého rozhodnutí soud konstatoval, že z databáze Ministerstva vnitra dne 13. 10. 2008 zjistil, že žalobce dne 8. 7. 2008 odešel ze Zařízení pro zajištění cizinců Bělá pod Bezdězem a jeho další pobyt není znám. Soud následně zjišťoval místo pobytu žalobce dotazem na Policii České republiky, která dne 22. 10. 2008 sdělila, že žalobce byl dne 8. 7. 2008

propuštěn z uvedeného zařízení a jeho současné místo pobytu není známé. Krajský soud shledal, že podmínka pro zastavení řízení podle § 33 písm. b) zákona o azylu byla naplněna, a proto řízení o žalobě zastavil.

Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) prostřednictvím ustanovené zástupkyně včas kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Konstatoval, že pro bezpečné zjištění místa pobytu nepostačuje provést jen rutinní jednorázové lustrum databáze Ministerstva vnitra a jednorázový rutinní dotaz na cizineckou policii, která odpověď formuluje podle lustra totožné databáze. Takové šetření podle stěžovatele nepředstavuje dostatečný podklad pro závěr, že místo pobytu není známo. Stěžovatel namítal, že důvod pro zastavení řízení podle § 33 písm. b) zákona o azylu lze použít jen tehdy, je-li tato skutečnost bezpečně zjištěna a toto zjištění odpovídá objektivně dosažitelné jistotě. Stěžovatel označil napadené usnesení za nezákonné a navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že podle jeho názoru byl postup krajského soudu zcela v souladu se zákonem. Ustanovení § 33 písm. b) zákona o azylu ukládá soudu povinnost řízení zastavit, nelze-li zjistit místo pobytu žadatele o mezinárodní ochranu. Skutečnosti rozhodné pro závěr, že místo pobytu stěžovatele není známo, byly zjištěny dostatečně hodnověrně, když soud od žalovaného, orgánu policie, ani od stěžovatele samotného nezískal žádnou adresu místa jeho pobytu. Takové místo není označeno ani v kasační stížnosti, v níž zástupkyně stěžovatele rovněž neuvedla, jaké jiné důkazní prostředky by mohly vést k vypatrání místa pobytu stěžovatele. Žalovaný navrhl kasační stížnost zamítnout.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil, zda jsou splněny podmínky řízení, resp. zda není dán obligatorní důvod pro zastavení řízení. Dospěl k závěru, že bylo-li kasační stížností napadeno usnesení o zastavení řízení z důvodu neznámého pobytu, nelze řízení o kasační stížnosti z téhož nebo podobného důvodu zastavit, neboť takový postup by znamenal odepření přístupu k soudu a popření smyslu kasační stížnosti jako opravného prostředku.

Pokud jde o oprávněnost zástupkyně stěžovatele k podání kasační stížnosti, vycházel Nejvyšší správní soud z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2007, č. j. 1 Afs 120/2006 - 117, publikovaného ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 1460/2008, www.nssoud.cz, podle kterého *ustanoví-li ve správním soudnictví v řízení o žalobě krajský soud účastníku řízení zástupcem advokáta (§ 35 odst. 8 s. ř. s.), je takto ustanovený advokát oprávněn zastupovat účastníka řízení také v řízení o kasační stížnosti a v zastoupení účastníka řízení také kasační stížnost podat.*

Z kontextu citovaného usnesení a z argumentace v něm obsažené jednoznačně vyplývá, že takto ustanovený advokát je oprávněn účastníka řízení zastupovat také v řízení před krajským soudem, které následuje po zrušení rozhodnutí krajského soudu Nejvyšším správním soudem, neboť se de facto jedná o pokračování původního žalobního řízení.

S ohledem na tyto premisy byla zástupkyně stěžovatele, ustanovená usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 17. 6. 2008, č. j. 46 Az 18/2008 - 55, oprávněna zastupovat stěžovatele rovněž v řízení před krajským soudem vedeným pod sp. zn. 48 Az 81/2008, které následovalo po zrušení rozhodnutí vydaného ve věci sp. zn. 46 Az 18/2008, a byla též oprávněna podat kasační stížnost proti napadenému usnesení.

Kasační stížnost je tedy přípustná.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. V kasační stížnosti stěžovatel uplatnil důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., podle kterého kasační stížnost lze podat z důvodu tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení.

Z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že podle úředního záznamu krajského soudu ze dne 13. 10. 2008 bylo v databázi žalovaného zjištěno, že stěžovatel byl naposledy k pobytu hlášen na adrese: ZZC Bělá, odchod 8. 7. 2008; jeho další pobyt znám není. Krajský soud následně přípisem ze dne 14. 10. 2008, č. j. 48 Az 81/2008 - 11, zjist'oval místo pobytu stěžovatele v evidenci cizinecké policie. Policie České republiky soudu podáním ze dne 22. 10. 2008, č. j. CPR-20-6568/čj-2008-9CEVV, sdělila, že stěžovatel byl dne 8. 7. 2008 propuštěn ze Zařízení pro zajištění cizinců Bělá - Jezová, jeho současné místo pobytu není policií známo. Krajský soud v Praze následně usnesením ze dne 29. 10. 2008, č. j. 48 Az 81/2008 - 13, ustanovil stěžovateli opatrovníka Organizaci pro pomoc uprchlíkům.

Na základě takto zjištěného skutkového stavu posoudil Nejvyšší správní soud podanou kasační stížnost a dospěl k závěru, že není důvodná.

Podle § 33 zákona o azylu *soud řízení zastaví, jestliže a) žadatel o udělení mezinárodní ochrany (žalobce) v průběhu řízení zemřel, b) nelze zjistit místo pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany (žalobce), c) žadatel o udělení mezinárodní ochrany (žalobce) v průběhu řízení neoprávněně vstoupil na území jiného státu, d) žadatel o udělení mezinárodní ochrany (žalobci) bylo v průběhu řízení uděleno státní občanství České republiky, nebo e) žadatel o udělení mezinárodní ochrany (žalobce) se nezdržuje v místě hlášeného pobytu a jeho změnu soudu neoznámil.*

Dikce citovaného ustanovení zákona o azylu „soud řízení zastaví“ neposkytuje podle názoru Nejvyššího správního soudu možnost volby procesního postupu v případě nastoupení některé z tam předpokládaných okolností; soud má v takové situaci povinnost řízení zastavit.

V projednávané věci krajský soud z databáze žalovaného a ze sdělení Policie České republiky zjistil, že stěžovatel opustil místo, kde byl podle obou evidencí hlášen k pobytu, a jinou adresu příslušným orgánům, ani soudu nesdělil. Tato zjištění jednoznačně svědčí pro závěr, že pobyt stěžovatele v době rozhodování krajského soudu nebyl znám, což nebylo vyvráceno ani podanou kasační stížností.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu *nemožnost zjistit místo pobytu žadatele o udělení azylu (§ 33 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu) je dána jen tam, kde krajský soud vyvíjel požadované úsilí ke zjištění místa pobytu žadatele a přes toto úsilí a případně další pátrání v příslušných evidencích pobyt žadatele nebyl zjištěn a zůstal zcela neznámý* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 5. 2005, č. j. 7 Azs 271/2004 - 58, publikovaný ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 707/2005, www.nssoud.cz).

Krajský soud v této věci zjist'oval místo pobytu stěžovatele v obou databázích, v nichž mají být podle zákona o azylu tyto údaje vedeny, jedná se o evidenci žalovaného a evidenci cizinecké policie.

Podle § 71 odst. 1 písm. b) zákona o azylu *ministerstvo* (vnitřní, pozn. soudu) *vede evidenci místa pobytu žadatelů o udělení mezinárodní ochrany, místa pobytu osob požívajících doplňkové ochrany a místa pobytu azylantů.*

Podle § 71 odst. 5 téhož zákona *policie vede evidenci víz udělených podle tohoto zákona, evidenci místa pobytu žadatelů o udělení mezinárodní ochrany, místa pobytu cizinců, kteří podali kasační stížnost, místa pobytu osob požívajících doplňkové ochrany a místa pobytu azylantů a evidenci daktyloskopických otisků sejmutých žadateli o udělení mezinárodní ochrany. Zpravodajské služby České republiky mohou při plnění úkolů podle tohoto zákona a zvláštních právních předpisů využívat údaje uchovávané v těchto evidencích včetně údajů osobních.*

Z citovaných ustanovení vyplývá, že existují dvě na sobě nezávislé databáze údajů o místech pobytu žadatelů o azyl, není proto důvodná námitka stěžovatele, že cizinecká policie svou odpověď na dotaz soudu formulovala podle lustra databáze žalovaného. Nejvyššímu správnímu soudu je nadto z jeho vlastní rozhodovací činnosti známo, že databáze žalovaného a evidence cizinecké policie často obsahují odlišné údaje. Vzhledem k tomu, že informace žalovaného nemusí být aktuální, samy o sobě nepostačují pro závěr o místě pobytu žadatele o azyl. Naopak údaje sdělené cizineckou policií, pokud nebyly vyvráceny, představují relevantní podklad pro rozhodnutí o zastavení řízení podle § 33 zákona o azylu.

Zástupkyně stěžovatele v kasační stížnosti neuvedla současné místo pobytu stěžovatele, ani jeho místo pobytu v době vydání rozhodnutí o zastavení řízení; nezpochybnila tedy závěr soudu, že stěžovatel byl neznámého pobytu a důvod pro zastavení řízení podle § 33 písm. b) zákona o azylu byl dán.

Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem, že samotné údaje z databáze žalovaného nejsou dostatečným podkladem pro úsudek o tom, že žadatel o azyl je neznámého pobytu. Stěžovateli však nelze přisvědčit v tom, že by stejně nedostatečné byly též informace z evidence cizinecké policie. Soud totiž disponuje jen velmi omezenou škálou možností, jak ověřit místo pobytu stěžovatele: základním zdrojem údajů o místě pobytu jsou pochopitelně podání stěžovatele, případně jeho zástupce, dalšími zdroji jsou databáze žalovaného a evidence cizinecké policie. Jiný běžný a efektivní způsob zjišťování místa pobytu není Nejvyššímu správnímu soudu znám, relevantní alternativu nepřednesla ani zástupkyně stěžovatele v kasační stížnosti.

Krajský soud tedy postupoval zcela správně, neboť vyšel z podání stěžovatele v původním řízení vedeném pod sp. zn. 46 Az 18/2008, kde stěžovatel uvedl adresu Zařízení pro zajištění cizinců Bělá - Jezová. Tuto adresu soud ověřil v jemu dostupné databázi žalovaného a shledal, že stěžovatel toto zařízení dne 8. 7. 2008 opustil, aniž sdělil novou adresu pobytu. Krajský soud se proto obrátil na cizineckou policii, čímž neúspěšně vyčerpal poslední možnost, jak zjistit místo pobytu stěžovatele, a proto zcela v souladu se zákonem rozhodl o zastavení řízení.

Jakkoliv má Nejvyšší správní soud za to, že důvod pro zastavení řízení uvedený v § 33 písm. b) zákona o azylu byl v projednávané věci užit správně, na okraj považuje za vhodné podotknout, že řadě komplikací lze předejít důsledným uplatňováním pravidla stanoveného v § 33 písm. e) téhož zákona. Je-li totiž účastník řízení neznámého pobytu, vždy současně platí, že se nezdržuje v místě hlášeného pobytu a jeho změnu soudu neoznámil. Tato skutečnost se přitom prokazuje mnohem snáz než samotný neznámý pobyt.

Nejvyšší správní soud doplňuje, že v tomto případě byly naplněny podmínky pro zastavení řízení podle § 33 písm. e) zákona o azylu, a proto by ani varianta, že stěžovatel nebyl neznámého pobytu, nemohla přinést pro něj příznivější výsledek. Nejvyšší správní soud totiž ve svém rozsudku ze dne 23. 4. 2009, č. j. 4 Azs 10/2009 - 59, www.nssoud.cz, vyslovil: *Jestliže je dán jeden z důvodů v citovaném ustanovení (§ 33 zákona o azylu) vyjmenovaný, je pak lhostejné, zda na případ stěžovatele je možno užít i důvod další; jeho zkoumání by bylo v rozporu se zásadou procesní ekonomie. Stejně tak by nebylo účelné, aby se v souzené věci soud znovu zabýval případem žadatele o udělení mezinárodní ochrany, jenž svým chováním, tj. svévolným opuštěním místa hlášeného pobytu a neoznámením změny svého pobytu soudy rozhodujícím v jeho azylové věci, dal jednoznačně najevo, že mu na kladném výsledku řízení ve věci mezinárodní ochrany nezáleží.*

Nejvyšší správní soud uzavírá, že nezjistil namítanou nezákonnost rozhodnutí krajského soudu, kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. tedy nebyl prokázán, a proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 14. 11. 2008, č. j. 48 Az 81/2008 - 15, jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 téhož zákona. Protože úspěšnému žalovanému v tomto stádiu řízení žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly a stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odměna ustanovené zástupkyni stěžovatele JUDr. Marii Cilínkové, advokátce, byla stanovena za jeden úkon právní služby ve výši 2100 Kč podle § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů [písemné podání soudu týkající se věci samé podle § 11 odst. 1 písm. d) této vyhlášky] a režijní paušál podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky ve výši 300 Kč za každý úkon. Zástupkyně stěžovatele doložila, že je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto se podle § 35 odst. 8 s. ř. s. odměna zvyšuje o částku odpovídající této dani, která činí 19 % z částky 2400 Kč, tj. 456 Kč. Zástupkyni stěžovatele bude vyplacena částka ve výši 2856 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. dubna 2009

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu